

سیار طریجیلرینک انشان آنداختی اصولی

استنبول

۱۳۰۲

سنه

طو پخانه عامره مطبعه نسنده طبع اولنمشدر

(۳)

تعلیم اثنالزند: او کره دیله میان واکلا شلمسی بالفعل انداخته
متوقف اولان خصوصاتی دخی نشان انداختی زماننده
او کر تعلیدر.

(۲)

نشان انداختی ایچون حاضرلق

نشان انداختندن اول طوپیچی افرادینک کرک نظریات
و کرکسه تعلیم عملیاتلرنندن بیللمری لازمکلان معلومات :
(۱) طوپ وقا و جبخانهک اقسام و صورت
استعماللرینک بیللمسی و طوپ خدماتنک تعلیمنامه موججه
اجرا اولنه یله جکنه هر وجهله امنیت اولنه بیلسی و بونلردن
ماعد اچاوشان و ضابطانک انداخت جدولی استعمالنی
وانداخت اصولنی تمامیه بیللمری لازمدر.
برطوپی انداخته حاضرلق ایچون اولجه مانوره
حرطوجیه انداخت ایدلش اولمیدر.

(٤)

طوب وقانك كرك اثنای انداخته و كركسه انداختدن
صكره صورت استعمال و تطهيرلى حقنده دقت اولمى
لازمكلان مواد و طوبى آتشمك ايچون فونيه اينك
قوللايلمى (+) :

طوب چاوش واونباش-بلرينه واونباشى چاوش اولمغه
قابليتى اولان نفراته قا اقسامك ايجابنده سو كيلوب بعده
برى برلرينه طاقلملرى اصولى قاجى اوسته سى معاونتيله
او كر دلميدر . و بونكله برابر غاز خلقه سنك نه كى قصور
و نقصانلرينك غازك خارجه چيقمسنه سبب اولديغى
و غازك چيقدىغى قازك اوزرلرنده ظهور ايده جك هانكى
علامتلايله اكلاشيله يله جكى و بوزولش غاز خلقه
و پافه لر ينك تعمير و يا بتون بتون لزوم تبديل و تجديدرى
خصوصاتى ارائه و تفهيم قلمليدر . طوب چاوشلارى

(+) فونيه چكمك ايچون نقدر قوت لازم اولديغى نفراته
او كركمك ايچون اولجه برقاج كره يالكر فونيه آتشمك تعليمى
يادرلמידر .

(۵)

ونفرت وقتنده اجرا ایتدکری تعلیمدره واشاغیکی
خصوصاتده ملکه پیدا ایتلیدرل :

میلارک طوغری وامنیتله دانله طاقلملری وخصوصیه
هرشیدن زیاده قاپسوللرک ویده لی محللارینه ایوجه
یرلشدیرلملری طوغری وسهولتله فونیه چکلمسی وطوپ
چاوشلرینک هپسندن زیاده شرابئل طیهلرینی طوغری
قولاللملری لازمدر .

ذکر اولسان خصوصات وقت حاضریده نقسدر اهمیت
ودقتله تدریس وتعلیم اولنش ایسهلر وقت حربده دخی
اونسبتده ملکه وموقعیت مأمول اولنور .

(۲) نفرا ته لایقیله نشان آلمسنی او کرتمک اهمیتلی
اولدیغندن بوخصوصه اهمیتتی نسبتنده دقت اولنلیدر .
نشان المق ایچون طوپچی نفرا تندن آچیق وکسکین کوزلی
هر زمان شبهه ونظارتیه براقیه جق وجهله امنیتلی اولنلری
انتخاب وایلریده دانه انداخته یتشدیرلملری ایچون اولجه
نشان المقده استخدام قلملیدرل .

آچیق ودومانلی وسسیلی هوالرده اراضی اوزرنده مواد

طبیعیہ وضعیہ دن هدف اتخاذ فلنہ رق انلرہ نشان المق
 خصوصلرینک کوسترلسی قوشلمش طوپہ اجرا اولسان
 عادی تعلیملر زمانسہ عائددر . ودشمن فرض اولسان
 قطعہات عسکر یہ اوزرلرینہ تشکیلات مختلفہ اوزرہ
 طوررکن و حرکت ایدرکن و آچققد و مواقع و سپارقه لرنده
 بولنورلرایکن نشان الدیرمغه دخی السدیرلملیدر .

عموم طویجی نفراتی تعلیملرده امنیت اولنہ جق درجہ دہ
 ملکہ و مہارت کسب ایتدکلرندن صکرہ ارتق تبدیل
 ایدلماک اوزرہ طویلرندہ نومردلری تعیین اولنور .

(٣) ارتفاع و یان کرتہ نک صورت استعماللری
 و شرانبل طہلرینک مدت احتراقلری کرک طوپ باشندہ
 و کرکسہ مخصوصا تعلیم زمانلرنده اوکر دلملیدر .

بووجهلہ قزانیلان ملکہ و معلوماتی ایلریدہ حرب زمانندہ
 امنیت و مہارتلہ تطبیق ایدہ بیلماک ایچون عادی تعلیملرده
 تأثیرات فرضیہ اوزرلرینہ تحصیلات اجرا قلملیدر .

بروجہ بالا عسکرہ اوکر دلمسی لزومی کوستریلان
 خصوصاتی مطلوب و مقصد، موافق اولہ جق درجہ دہ

(۷)

نشان انداختی زمانه یقین وقتلرده او کرتک ممکن
اوله میه جغندن تعلیمی اولندن وقت وزمانلریله و صر سیه
گوسترمک و یادر مق اقتضا ایدر .

(۳)

اصل نشان انداختی

(۱) سیارطو پیچی الیلرینک نشان انداختی اجراسی
مدتک ابدالرنده اول بول نفراتی انداخت ایچون ایجاب ایدن
ملکله و قابلیته یتشدیرملیدر . ار القده بشقه تعلیم
اجراسی دخی اوله یلور سه ده هیچ بروجله نشان انداخته
سکته و یرماملیدر .

نشان انداختی اجرا اولنه حق کونلر میرالای بک طرفندن
انتخاب و تعیین اولنورلر . ایکی الای بر زمانده و برابر
اوله رق نشان انداختی اجرا ایده جکرایسه کونلرک انتخابی

(۸)

مذکور الایلرک میرلوالقرینسه عائد در بوحالده ایجاب
واقضا ایتمدکجه وقتک تعینندن ماعداتر تیبیات سائرهنک
اجراسی میرالای بکه زاجعدر.

(۲) هر سنه اجرا اولنه جق آتش تعلیمی و نشان
انداختی ایچون اعطا و صرف قلنه جق مانوره خرطوجیله
جبخانه نک یوک آمر حضورنده اتمان ایچون انداخت
ایدبله جک مر میات قسیمندن ماعداسنی میرالای بک بلوک
وظایورلره ایجاب و مناسبنه کوره تقسیم ایدر.

آتشلی تعلیم و نشان انداختنک دخی سائر تعلیمیری مثلوق
بلوکلرجه حسن اجراسی بلوک قوماندانلرینسک باشلوجه
وظیفه لرندندر. بلوک قوماندانی تعلیملرک اصل و برنجی
معلمی اولدیغندن صرف قلنه جق ججهاته قسم اعظمه نک
قوماندان مومی الیه طرفندن تقسیم و صرف ایتدیلمسی
لازمکلور. طایور قوماندانلری بلوکلرک ترتیبات و حرکاته
نظارت ایدرلر.

برسیار طویجی بلوکنه آتش تعلیمی و نشان انداختی ایچون
ویرلسی لازمکلان آتملرک مقدارلری :

(٩)

آتش تعلیمی ایچون ایجاب ایدہ جک خرطوجک مقصداری
بہر طوپہ ۴۰

نمبر
نمبر
نمبر
نمبر

(۱) بلوک در در طوبلی اولدیغی حالده برکون
ظرفنده افرادہ مخصوص درس انداختی ۱۶ ۰۰ ۰۰ ۱۶

(۲) بلوک در در طوبلہ برکون ظرفندہ
طاقیم ضابطلرینہ مخصوص درس انداختی ۳۲ ۰۰ ۱۲ ۲۰

(۳) الٹی طوبدن عبارت اولدیغی حالده بلوک
محاربہ ترتیبی اوزرہ برکون ظرفندہ انداختی ۶۰ ۱۲ ۱۸ ۳۰

(۴) بلوکلر التیشیر طوبلہ اولدقلری حالده
برکون ظرفندہ طابورلہ محاربہ ترتیبی
اوزرہ انداخت

۳۶ ۰۰ ۱۲ ۲۴
۱۴۴ ۱۲ ۴۲ ۹۰

(۵) بلوکلر التیشیر طوبلہ اولہرق عوم
طویچی مفتشی ویاخود دیگر برمفتش
بولندیغی حالده

مشار الیہک حضورندہ امتحان انداختی ۳۶ ۰۰ ۱۲ ۲۴
۱۸۰ ۱۲ ۵۴ ۱۰۴

(۱۰)

(۳) نشان انداختی زمانده ممکن اوله ییلدیکی قد
ظوپلر ایله برابر جبخانه عربهلرینی دخی بولندیره رف
مذکور عربهلره جبخانه وضعی و مذکور عربهلردن بلوک
جبخانه ویرمک اصولنی اوکرممکه دقت اولملیدر .

(۴) میرالایک نشان انداختی ایچون انتخاب ایتیش
اولدیغی کون و ساعتلری وقت و زمانیه طابور قوماندانلرینه
خبر و معلومات ویرر . بونک اوزرینه هر باوک قوماندانی
کندیسنه عائد ترتیباتی اجرا ایدوب طابور قوماندانه خبر
ویرر . و طابور قوماندانی دخی باوکلر کویرمش اولدقلری
• معلوماتی میرالای بکه خبر و یروب و میر مومی الیه دخی
ترتیبات واقعه نیکدیگرینی مانع اولمالرینی تدقیق ایدز .

(۵) نشان انداختند . قولانیله جق هدفلر مر میاتک
تأثیرلرینی کورمک و ارتفاع و یا کرتیه یی طبقی محاربده
اولدیغی کبی تصحیح ایده یلمک ممکن اوله ییله جک وجهله
اولملیدر . • بونک ایچون هدفلرک دائما تحتدن یاپیلمسی
لازم کلمز . اغاجلق و استحکام و سپرل آرقه لرند، و حندقلرده
بولنان هدفلره دخی انداخت ایدیلور .

هدف‌ر تقدیر مختلف و متنوع اولور سه اول قدر فائده‌لی
 اوله جغندن اراضی اوزرنده ممکن اوله بیلدیکی قدر عوارض
 و موانع تشکیل و ترتیب اولنلیدر اگر ایشه یرامیه جق
 قونداقلی طوب و عربله موجود ایسه بوناری هدف اتخاذ
 ایتلیدر . تحتہ دن معمول هدف اوزرینه انداخت ایدلمدیکی
 حالده نائیرات واقعہ یه زمین اوزرنده باقیلوب ایجاب ایدن
 رسملر دخی او یولده یاپیلور و زمین اوزرینه انداخت
 ایدیلان شرانلارده دخی نائیرات بعد وار تفاع شکسته
 باقیله رق تقدیر ایدیلور .

مر میساک نائیراتی قولایقله ولایقبه کورمک ایچون
 تحتہ دن معمول هدف‌ر دخی لازمدر .

نشان انداختند، قولانیله جق تحتہ هدف‌رک بتون الایلرک
 انداخت نائیرلرینی متنایسه ایتک ایچون بر اولجی اوزره
 یاپیلملری ایجاب ایدر .

{ ا } تجر به نشان تحتہ سی : بش متره مربعی اوله جقدز

{ ب } آوجی نشان تحتہ لری

(۱۲)

بهرينك ارتفاعى ۱,۸۰ واكى ۰,۵۰ وارانقلرى ۲ متره
اولىق اوزره ترتيب ايديلان تحتلردن عبارتدر .

اشبو آوجى تحتلرينك ارقه لرند، و ۱۰۰ متره اوزاقده
۵ متره طول و ۱,۸۰ ارتفاعنده احتياط هدف لر قونيله بيلور
{ ح } پياده عسكرى كچي فرض اولنان نشان تحتلري

۱۲ متره طولنده ۱,۸۰ متره ارتفاعنده در .

مذكور تحتلر طوبوق رنكنه بويانمش اولوب و اوزرلرينه
هدف نقطه و چيركيلري اوليه جقدر .

{ ز } طوب نشان تحتلري ۱۵ متره اراق بعديله ترتيب

ايداش ايكي نشان تحتلر سندن عبارت اولوب او كده طوب

فرض اولنانلرك ارتفاعلري ۱,۸۰ متره در . ۷,۵ متره

بونلرك ارقه لرند، طوبوق بارلق يرينه دخی ۱,۸۰ متره عرض

و ارتفاعنده ديكر تحتلر ديكيلور . و ممكن اولور ايسه

بو تحتلرك اوزرلرينه طوب و طوبالغك رسملري يالليلدر .

مراد و مقاصد مخصوصه يه مبنی مذکور ابعاددن فرقلى

ابعادده هدف ياپلمسى الابلرك رايلىرينه محولدر .

اشبو ب، ح، د ذكر اولنان نشان تحتلريني بعضا يار مقدار

(۱۳)

وياخود بتون بتون برمانك ارقه سنه صافليه رق وطبيعي
مانع بولنديغي حالده اعمال ايديله رك بوصوتنرايله ستراولنش
هدفلر اوزرلرینه دخی انداخت اجرا ایتلیدر .

(۶) هدفلرک یانلرنده مر میاتک تأثیراتی کورمک
وقید ایتک ایچون لازمه کلان آدملرک تعیینی وبوکا دائر
ترتیبات سائرته ک اجراسی طابورله عائددر .

هر بلوک انداخت تأثیراته دائر راپورط وجدولر تنظیم
ایده جکدر . واشبو جدوللردن مؤخرأ تأثیرات عمومیسه
اکلاشیلور امتحان نشان انداختنی کوز تلمک ایچون بیوک
آمر طرفندن مخصوصاً مأمور تعیین ایدیلور .

واشبو امتحانده حصوله کلان تأثیرات ایله بلوکلرک تنظیم
ایتمش اولدقلری جدوللرده محررتا تأثیرات فارشولشدیزیلورسه
حقیقت حال میدانه چیقار .

(۷) نشان انداختی اشاعیده بیان اوانان صره ایله

اجرا اولنور :

بطریقه لر ددرر طویله

{ | } افراده مخصوص درس انداختی

انداختنک برنجی کونده یقین مسافه لده تیر به نشان تحتہ سی
اوز رینہ انداخت اولنہ رق پرہی کرتہ ایله یان کرتہ نک
تبدیلندہ مرمیاتک یان وار تفاعنه اولان اصابتلرینسک دخی
اکا تابع اولہ رق همان دکشدکلرینی افراد وخصه و صیلہ
کوچک ضابطانہ اکلاتق لازمدرہ ککوپ باشندہ بولناتلرک
مذکور۔ اصابت نقطہ لرینی کورملری ایچون ہر انداختنک
عقبیندہ برصریغہ مریوط سیاه برمدور لوحہ ایله مرمیاتک
تحتہ اوزرنده کی محل اصابتلری کوستریلور۔
و بوندن ماعدا خرط وچلرک وزن و حاللرنجہ ایلریده
بالضرور وقوعی محتمل حالاتہ مشابہ اولسق اوزرہ
تقصان و رطوبتلی و توزلی خرط وچلر ایله دخی انداخت
ایدیلہ رک بونلرک ایراث ایدہ جکلری تأثیرات مضر، و بونلر
ایله برابر طوب خدماتنک اصوللرینہ غیر موافق صورتہ
اجر الزندن و تکرارکلردن بر یسنک منخط بولنمسندن
وقوع بولہ جق قنالقلر نفہیم وارانہ قلملیدر۔
ووشراپنل انداختندہ دخی شرانک دانہ دن و تأثیراتنک
دانہ تأثیراتنسدن فرق لری و بونکله برابر طوبہ ویریلان

ارتفاع تبدیل ایدیلوب طیه ثانیه سنه طوقونلیدیغی حالده
 یالکز ارتفاع شکستک دکسیدیگی و بالعکس ارتفاع نابت
 براقیله رق طیه نك مدت احتراقی تبدیل اولنور ایسه کرک بعد
 شکست و کرکسه ارتفاع شکستک ایکسینک بردن تبدل
 ایندیگی اکلا دلمیدر.

{ ب } طاق ضابطلرینه مخصوص درس انداختی :

بلوکلر دردر طوبله

بو انداخت طاق ضابطلرینه مخصوصدر .

انداختک اینجی کوننده هر بر طوپه بر طاق ضابطی
 دردنجی طوپه دخی احتیاط ضابط بو لنیدیغی حالده
 طوب چاوشلرندن بر مناسی قومانده و مریاتک تأثیراته
 دقت ایدرک لازمکلان تحقیقاتی کندی کندیبلرینه اجرا
 ایدرلر . مذکور انداختک اجرایی ایچون بلوک قوماندانی
 تخمین ایلمش اولدیغی مسافده، طوپلری هدفه قارشو
 ایتدیردر و قوماندان مذکورک آتش قومانده سیله انداخته
 باشنور . پرمق کرته وسائر حقهنده برطوپده بوانسان
 معلوماتی دیگر طوب خبر الملمیدر .

بوندن صكره انداخت اصولنك تطبيق و اجراسى طوپلرى
قوماندا ايدنلره براغيلور .

بلوكك آتشى بر باشدن ديكر باشه طوغرى آغر آتشله اجرا
اولنور . بو وجهله برقاج دفعه صردييله انداخت تكرر
ايتد كدن صكره آتش كسد يريلور .

و نشان تحته سى ياننده نأثيرات واقعه يي قيد ايتمكه مأمور
اولنلر تنظيم و املا ايتد كلرى جدولى بطريعه به كتوررلر
و طاقم ضابطريله سائر طوبه قوماندا ايدنلر انداخت اثناسنده
اجرا ايتمش اولد قلرى تصحيحات قيدلرى مرمياتك نأثيرات
حقيقه ليله تطبيق و مقاييسه ايديلوب بو آنده بطريعه
قوماندانى طرفندن ضابطان مومى اليهمه درس اخطارات
لازمه ويريلور . هدفده بولنوب مرمياتك نأثيراتنى
قيد ايتمكه مأمور اولنلر وظيفه لرينى تسهيل ايچون هدفك
برقاجوز متره ايلروسنده و كيروسنده واقع مسافه ارالق
قاز قزويله يكرمى بشر متره به تقسيم ايدلش اولمليدر .

هر حالده مرمياتك نأثيرلرى طوغرى كوريله ييلوب
تصحيحات مقتضيه نك الك فائده لى وجهله اجرا سنده ملكه

و مهارت تامه استحصانه تمامیه غیرت و اهتمام اولمیدر .
 مذکور انداخت ممکن اوله بیلدیکی قدر مسافات مختلفه ده
 و کونش و کولکده ، بولنان هدفله اوزر لرینه و مختلف
 مرباطله اجرا قلمیدر .

اشبو انداختده ، هدف پیاده عسکری کبی فرض اولانان
 نشان تحتلیدر .

(۶) بلوکلرک محاربه اصولی اوزره انداختلری :

بلوکلر التیشر طوپله

اوچنجی کونده اجرا اولسه جق اشبو انداختک اصول
 اجرایی تمامیه محاربه ده و دشمن قارشوسنده وقوع
 بوله جخی وجهله اولسی و بلوکلر حرکاتیک دخی
 تعلیمنامه موافق اوله رق اجرایی و تصحیحات و تعدیلات
 ایجابیه نیک دخی انداخت اصولی موجبیه یا بله سی لازمدر
 طاققرله باشلی باشنه اوله رق محاربه اصولی اوزره انداخت
 اجرا اولمیه چقدر . بوانداختده دخی هدف پیاده
 عسکری کبی فرض اولانان نشان تحتلیدر .

(۷) طابورک محاربه اصولی اوزره انداختلری :

بلوکار التیسر طو لہ

طابور ایله انداخت خصوصی اولہرق طابور قوماندانا
 اولہ کورمش اولدیغی خطاری تصحیح ایتسی و بعض
 افکارک تطبیقات و اجر اسی و خصوصات مذکورہ حقلرنا
 تنبیہات لازمہ نک ویرلمسی چون اجرا اولنور و بونکله برا
 بلوکارک حرب موقعلری انتخابی و مع مافیہ بلوکار ای
 بیدری و اصولیہ حربہ باشلانمسی و اخاصل نکمیل بلوکار
 آتسارینک برهدف اوزرہ توحیدی مقصدلری دخی تطبیق
 ایدیلور . آتسارک توحیدندہ برقاج بطریہ نک برد
 آتساری انسانندہ هر بطریہ مریاتنک تأثیرلری کورما
 خصوصنک فدر صعبتلی اولدیغی و تأثیرات مذکورہ نہ
 کوریلہ بلمسی چون الک قولای چارہ نک ندن عبارت بولندیغ
 واشبو خصوصلرده طبور قومانداننک بلوکلری حرب
 موقعنه کتوروب تعیبه ایتسی کافی اولہ میوب مذکور بلوکار
 آتسارینک تنظیم و تحویلی کیفیتلرینک دائماً کندی اند
 بولنمسی لازم ایدوکی بالفعل اجرا ایدیلور .
 طابور ایله اجرا اولہ حق اشبو انداخت ایچون هدفلر

عددی بلوکلرک نسبتده زیاده اولمیدر . و بوزیاده لک
 هدفلرک جبهه جه کفایتی دیمک اولوب درینلک خصوصی
 ارا نیلیه جقدردر . بوانداخته حاصل اولان تأثیرات
 عمومیتله بلوکلره عائددر .

(ه) غوم طویچی مقستی یا خود بر دیگر مفتش بولندیخی
 حالد، منسار الیهک حضورنده امتحان انداختی :
 بلوکلرک التیشر طوبله

ما، کو ، امتحان انداختی سندده بر کره منسار الیه مفتساردن
 بریسی حضورنده اجرا ایدیلوب بو انداخته مخصوص
 اولان مر میلرک جمله سی بر کونده آیلور . بونده دخی هدف
 پیاده عسکری کبی فرض اولنان نسان تحتلری اولوب
 مذکور هدفلرک موقعلری اولکی انداخت محلارندن تبدیل
 ایدلمش و مخصوصا حاضر لنش اولمیدر .

(۸) محاربه انداختلرینک طبعی و حقیقتاً دشمن
 قارشوسنده اوله جنی و جمله اجراری الزم ایدوکی بالاده
 ذکر اولنمشدردر .

(۲۰)

هر حالده نشان انداختلرنده الك زيانه تأثيرات وقوعیچون
وسائط تسهیلیه ارا نلجما ملیدر .

چونكه صكره محارب به زمانده دشمن فارشوسنده استحصا
اولنه جق تأثيراته بر میزان ومقیاس اوله جفی یرده
الدانلمش اولور .

ممکن اوله یلیدیکی قدر حرب زمانده انتخابی مجبوری اولان
هدفلردن دها کوچ هدفلر ترتیب وانتخاب اولنملیدر .

اراضینك حالندن حاصل اوله جق فوائدك تطبیق
واستحصالی ازمدردر . هر زمان آچیق ودوز اراضیده
انداخت اجرایی خصوصی عساکرك ملكه ومهارت
اكتساب ایتلری ایچون مساعد دكلدر .

بناء علیه كرك طوپ و كركسه هدفلری زمین عارضه لريله ستر
ایتمك لازم اولدیغندن عوارض وموانع طبیعیه بولنه مدیغی
تقدیرده اعمالی یيله ایجاب ایدر .

نشان انداختلرنده اعمال واستعمال اولنه جق هدفلر
(۲۱) ده ذكر اولنمشدر .

طوپچیلر ملكه ومهارت لازمه یی اكتساب ایتدكلرندن صكره

مخصـوصی اولهـرق بالواسطه بغتـه ظهور ایتـدیر یلان
وحرکت اوزره بولندیر یلان هدفـلر اوزرلرینه دخی انداخت
اجراسی فائده لیدر .

اراضیده واقع چقـورلق و خـندق و سدله واورمان
کنارلرینه و آوجی خندقلرینه و طوب سپرلرینه و استحکامات
خفیه اوزرلرینه لایقـله انداخت اجراسی الزمدر .

نشان انداخته نظارت ایدن آمر هدفـلری و ترتیباتی عساکرک
پیدر بی اکتساب ایتدکـلری اهلیت و معلوماته کوره و دائماً
قولایدن کوجه کچمک قاعده لرینه توفیقاً تعین و انتخاب ایدر
نشان انداختی زماننده انداخت اصولی و قواعدینک
کافه سنک حرفیاً تطبیق و اجراسی هوسنه کیتک خطالیدر .

(۹) محاربـه زماننده بعضاً اوزاق مسافـله

انداخت ایتک ایجاب ایتدیکـندن نشان انداختلرنده دخی
بعض کره مخصـوصی اولهـرق اوزاق مسافـله انداخت
اجراسی لازمدر .

بومثلـلـو اوزاق مسافـله ده اوکر نیلان معلوماتک یقینلر ایچون
فائده سی اولور .

نسان انداختنده كرك ضابطان و كركسه عساكر ك عملیاتك
اولندن نهایتنه قدب دائمی و متساوی غیرت و دقت و هوسده
بولندیرلملری خصـوصـلرندہ ییوك آمرلك همتلری صرف
اولمایدیر . بو بابده هر ضابطك كدی رتبه و وظیفه سی
نسبتنده انداختاردن حرب و سفره متعلق هر كونا منافع
و نایجك استحصـالـیـچون بهمه حال غیرت تامه ده بولمسی
اهم و ازهمدر .

نسان انداختی اجر اسنده هر ضابطك تصاف ابتدكلی
وقایع لازمه بی و خصـوصـیلہ او كرنش اولدیغی نظریات
خلافنده ظهور ایدن حالاتی دیگرلینك دخی آگاه اولملریچون
طابورجه طویلہ جق یومیه انداخت و قوعانی ژ و رنالرینه
قید ایتدیرلمسی لازمدر .

انداخت نهایتنه طابور و یا الای قوماند نلری طرفلرندن
جمله ضابطان برارایه جلب و جمع ایدیلرلك حاصل اولان
تأثیرات و نتایجـد دأثر مذاكره و مداولہ 'فكار ایدلمسی
و تنبیهات و ایضاحات مقتضیه و مناسبه و یرلمسی
ایجاب ایدر .

نشان انداختنه داتر تعلیمات

نشان انداختی میدانی حاضر لمق

نشان انداختی ایچون لازم اولان نشان تحتہ لریک کر استدرینی
وسائر ادوات مقتضیه سنی عملیات نہایتہ قدر تسلیم المق
وحفظ ونظارت ایتک ایچون الای طرفندن بر قول اغاسی
بر یاخود ایکی ملازم ودرت چاوش ویکرمی قدر وایجابہ
کوره دھا زیاده نفر اتله الایک مر انقوز لرندن عبات اولمق
اوزره مأمورین تعین قلنور لر .

مذکور مأمور لک وظیفہ لری :

(۱) تسلیم اوننان اشیاء و ادوات سائرہ نک حفظ لری

ایچون ایجاب ایدن محل و جادر لک حاضر لنسی .

(۲) نشان اندختی اجرا اولنه جق اراضیده حرکاتی

مانع اوله جق درجہ دہ موانع و عواض وارسہ انلری تسویہ

(۲۴)

واملا وجوارده طوپلرك مرورلرینی مانع اوله جق یوللری
تعمیر ایتک.

(۳) نشان تحتلری ایچون ۳ متره طولنده ۱,۸۰ متره
ارتفاعنده پارچه لک و ایجاب ایدرسه طوپ نشان تحتلرینک
وساثر هدفلرک احضارلری.

(۴) نشان تحتلرینک ایجاب ایدن محللرده رکز اولملری
وترتیباته کورده هدفلرک بتون بتون یا خود قسماً ستر اولملری
(۵) برکونک انداختنده پارچه لشمس اولان نشان
تحتلرینک صکره کی کون ایچون قوللانیه بیله جک و جهله
تعمیر و تکراراً احضارلری.

نشان انداختنده قوللانیه جک جبخانه نک اخذ و حفظی
ایچون تعیین اولنه جق مأمورلر :

نشان انداختنده قوللانیه جق جبخانه بی الق و ایجاب ایدن
جبخانه و مفازده و جادر مثللو محللرده حفظ و قایه ایتک
و بهر کون بلوکلرک انداخت ایده جکلری آملری و یرمک
اوز ره بر یا خود ایکی ملازم و بلوکلرک جبخانه جیلرندن
و ایجابی قدر نفراتدن مرکب آیروجه مأمورلر تعیین اولنور.

(۶) هر بلوك كندى انداخت ايده جي مرميات
وخرطوچلرى كندى ضابطلرى تحت نظارتنده اوله رق
املاوا حضار ايدر .

الايك آلمش اولديغى عموم مرمياتى وزن ايتديره رك
ممکن مرتبه برقاج قسمه آيرمق و بهر بلوكه ثقلنلرى بريرينه
الك يقين اولنلرى ويرلك خصوصنه دقت اولمليدر .
جېخانه نظارتنده بولنان ضابطانك دانه لك ميل و طيه
دليكربنى لايقيه معاييه و تطهير ايتديرملرى لازمدر .
قضاو قنالى وقوعه ميدان و يرلملك ايچون جېخانه ايشلرنده
استخدام اولنه جق افراده بركون اول يياجقلرى ايشلرى
تعريف ايتك و درس ويرمك دخی لارمدر .

﴿ ذیل ﴾

نشان انداختند، قوللانیله جق اشارت بیراقلرینک ترتیباتی

هدفده وبلو کده بوانه جق نشان بیراقلری

(۱) هدفده برنفر بیراقله .

(۲) بلو کده برنفر بیراقله .

برقاچ بلوک بروقتده مختلف استقامت وهدفلر اوزرلرینه

انداخت اید، جک اولورلرایسه ایجاب ایدن بیراقلر بلوکلر

وهدفلرده بولنه جقلردر . مذکور بیراقلر قرمز

و ۱،۵ متره طولنده و ۱ متره عرضنده، اوله جقلردر .

(۱) ده هدفده بوانه جغی بیان اولنان بیراق قالدیریلورایسه

(آتش کس) دیمکدر .

بواشارت کورندیکی کبی بلو کده، طولی بولنان طوپلرک

قالری اوآنده آچمیلیدر . مذکور بیراق اشاغی بره آلورایسه

ظوپلری طولدیرمق و انداخت ایتک ایچوندر . (۲) ده
پیان اوانسان بیراق طولدیر بور یسی اشارتیه برابر
قالدیریلورسه آتسه باشلنه جق دیمکدر .

و بلوک انداخته دوام ایتدیکی مدتیجه قالدیرلمش بولنه جقدیر .
مذکور قالدیرلمش بیراغی بره ایندیرمک (آتش کس)
دیمک اولوب بونکله برابر آتش کس بور یسی دخی
چالدیریلور . مذکور بیراقلر هر ایکی طرفدن قولایلقله
و آچیق کور یله یله جک وجهله مناسب محملره رکز
اولمایدیرلر . فقط دومانلی و سیسلی هوالده و اوزاق
هدفلرده و یا خود هدف برمانهله ستر اولنش اولوب
اشارتجیلرک موقعی کور یله مدیکی حاللرده هر ایکی طرفک
کور یله جکلری وجهله متوسط اشارت بیراقلر بیک
علاوه سی لازمدیر .

اشبو متوسط بیراقلر کرک بلوکدن و کرکسه هدفدن
کوستر یلان اشارتلری تکرار ایدرلر .

قلعه طوپچيلرينك نشان انداختى

قعه طوپچیلرینک بهر سنه اجرا ابدہ جکری نشان انداختی اصولی

(۱) قلاع خاقانیه ده بولنان طوپچی نفراتی منسوب اولدقلری قلعه دروننده بولنان هر نوع طوپ وهاون تعلیملرینی حقیله تحصیل ایلدکلرندن صکره هر قلعه طوپچی یلوکلری زیرده بیان وتحریر اولنان اصوله توفیقاً حرکت ایدہ جکلر در .

(۲) قلعه سکر دملری اوز لرلند، بولنان طوبلرک هجومه قارشو تجهیز قلمسی واسکی مزغاللرک تعمیر یله مجددأ کشاد اولنه جق مزغاللرک آچمللری وقلعه نك برضلعندن دیگر ضلعنه وخارج استحکامه سرعتله طوپ نقلیلله تحدید محللری وطوپ دوشمه لرینک انشاسی

وقونداقدن طوپ اينديرمك و بنديرمك و تكرلك دكشديرمك
و بونلره مماثل دهاسائر لازم كلان مانوره فورس اجراسى
خصوصلى افراد عسكريه يه ارائه و تعليم اينديريله جكدرد .
(۳) هر قلعه طوپچى بلوكلرى نفراتنه نشان تعليملرنده

لازم كلان خرطوچلرك بغلمسى و جنسسه كوره انداخت
اولنه جق طوپلرك نقدار بار و تايله انداختى اقتضا ايده جكى
لايقيله درس و يريلوب اثنائ تعليمده دخى تعريف اولنه جقدر .
قلعه و جبخانه نظام نامه سيله تعليماتنده ذكر و بيان اولغان
ماددر دخى هفته دهر و يا ايكي كون ضابطانه درس و يريلوب
ضابطان موعى الهيم دخى تحت قومانددرلرند، بولنان چاوشلره
ولزومنده عساكره و چاوشلر دخى ايجاب ايدن قسملر ينى
نفراتنه تعليم و تفهيم ايله جكلر در . كوندوز و كيجه بغه
طوپ باشمه بوريسى چ لدير يلوب صوت حر كترلر دخى
كندوريله تعريف و تلقين اولنه جقدر .

(۴) قلاع خاقانيده بولند جق ججه طوپچى نفراتن
آتشه آلسديرمق ايچون اولاقره فتيا و فونيه ايله بعده
مرميسز اوله رق اوفاق چايد، بولنان طوپلر ايله آتшли

تعلیم ایتدیریله جکدر . مذکور انداختده ضابطان
دقت ایدرک باروت گازینک کرک طوپلره و کرکسه قاری
اوزرلرینه اولان تضییق و تأثیرلری لایقینه تعریف قلملیدر
(۵) قلاع خاقانیه ده بولنان طوپچی عساکری و اکثریا

عجمی افراد محاصره اصولی تحصیل ایتک اور ره ایجاب
ایدن محاصره طایبه لرینی یاییق ایچسون لازمکلان دمت
وسپت و تفرعات و مشتملات سائر سی درس مثلوا هر بر
طوپچی افرادینه ارأه ایله الی دمت و درت طایبه سپتیه
ایکی استحکام سپتی و بر چیت و اون ایکی باغ و قرق سکر
دمت قازیغی و او توز الی سپت قازیغی اعمال ایتدیریله رک
تدریس قلمسی و بوندن ماعدامکن اولدیغی حالدهر طابورک
بدر طوپلی ایکی بطریه ایچسون ایجاب ایدن سپت و دمت
وسائر ادواتی تدارک و اخضار ایتسی لازمدر

مذکور ایکی طایبه رک اعمالنده نصف عملیاتی عجمی افراد و یکی
و خواوشانه درس مقامنده کوندوز و نصف دیگر دخی
کیجه یاپدیرملیدر

اگر قلعه طوپلر سیک اقامت ایتدکری محالدر ده سپت و چیت

ودمت وسائر اخشاب مالزمنه نك تداركى ممكن اوله من ايسه
سولرى چيم ويا كر پيچله اكسا ايدرك نينه طاييه لر ياپديرلمليدر
مذكور طاييه لر دن بر يسي انداخت اولنه جق طو پلر
وضع اولنق وديكرى دخى هدف اتخا ذ قلنق اوزره ايجاب
ايدن مسافه ده ترتيب و اعمال ايتديرلمليدر .

انداخته قولانيله جق سائر آلات ناريه آجيق ميسه انده
دوشمه لر اوزرينه وضع و انداخت اولنه ييلور لر .

(۶) برقلعه طوپچى بلوكنك نشان انداختى حقنده
برسيار طوپچى بلوكنى ايچون بيان اولنان اصول وقواعدك
ايجاب ايدن ومناسبت الانلرى جاريدير .

برقلعه طوپچى بلوكنك بهر سنه اجرا ايله جكي نشان انداختى
اشاغيكى صره ايله اجرا اولور :

(|) چاوشلره ونفراته مخصوص درس انداختى

(ب) طاق ضابطلرينه مخصوص دوس انداختى
مذكور ضابطانه مخصوص انداخت اشاغيده بيان اولنان
ترتيب اوزره در .

(۳۴)

(۱) طوغری یعنی (دیرکت) انداختی { کرک دانه و کرکسه

(۲) حائللی یعنی (این دیرکت) انداختی { شر اپنل ایله

(۳) هاون انداختی

خبره و سائر مریمات ایلله انداخت اولنور .

(۴) کیجه انداختی .

(ج) محاربه اصولی اوزره انداخت

بودخی اشاغیده بیان اولناین ترتیب اوزره اجرا اولنور

(۱) طوغری یعنی (دیرکت) انداختی { کرک دانه و کرکسه

(۲) حائللی یعنی (این دیرکت) انداختی { شر اپنل ایله

(۳) هاون انداختی

خبره و سائر مریماتله انداخت اولنور

(۵) امتحان انداختی

(|) ده جاوشلر و نفراته مخصوص درس انداختی ایچون

درت خفیف طوط یعنی ۴ طقوز سانتیمتره لک یا خوداون ایکی

سانتیمتره لک و یا خودایکجه سندن ایکیشمر طوط آچیق میدانده

دوشمه اوزرینه وضع اولنور . یقین مسافه ده و تبحر به

نشان تحته لری اوزرینه انداخت اجرا اولنور .

مذکور طو بنزه هپسندن اول عجمن نفرات تقسیم اولنور
 بوانداخته اجرا اولنه جق اصول ودقت اولنسی
 لازمکلان خصوصات سبار طو بچو بلوکاری حقننده کی
 قواعدک عینبدر .

محاربہ زمانده کرک ذلعه لره و کرکسه محاصر لرده قلعه
 طوپچی جاوشلرینک اکثر یا بردن زیاده طوپلره قوماند،
 ایتملرینه مجوریت حاصل اولدیغندن مذکور جاوشلرک
 وقوف و معلوما تلری دخی متصدی ایفا اید، یله جک
 بردرجه به یتشدیرلملیدر .

مذکور جاوشلره ابو و فئا نمان المقدن حاصل اوله جق
 تأثیرات و مضرات وار تقاع و یان کر تهلرک اصولی موجبجه
 فائده لی صو رتده تصحیحاتی و انواع مر قباتک قاعده
 وجهله استعماللری و قارک و غاز خنقه لرینک و پافه لک
 اصول استعماللری ، انلرده کور یله حک و ظهور اید، جک
 مانعلر و بومثلا و موانع ظهور رند نه کپی جار لر ایله دفع
 و برطرف ایدلمسی ایجاب اید، جکی حقننده وقت و زمان یله
 لایقه درسی ویرلملیدر

(ب) طاق ضابطه‌ریه مخصوص درس انداختی

طوغری یعنی دیرکت انداختی اجرایی .

بالاده بیان اولنان طایفه اعمال اولدیغی حالده مذکور
طایفه در در طوب وضعی و بوندن ماعدا مختلف
مسافره انداخت اجرا سیچون آچیقده دوشمه ل اوزر لیه
طوب وضع اولنسی ایجاب ایدر اگر بر طابورک بلوکری
بریده بولنور لایسه برنجی بلوک طقوز سائیمتره لك ایکنجی
بلوک اون ایکی سائیمتره لك و اوچنجی بلوک دخی اون بش
سائیمتره لك اوزون وقیصه طوبلرو بر یرده یالکز بر بلوک
بولنور سه مختلف چانده بولنان مذکور طوبلرک هبسندن
استعمال ایدیلرک انداخت اجرا اولنور .

مذکور طوبلر ایله هدف اتخاذا اولنان بطریقه اوزرینه دانه
ایله انداخت اجرا اولدیغی زمان هدف بطریقه سی دروننده
بولندیغی فرض اولنان طوبلرک آغز لری مقامنده اولق
اوزره مدور نسان تحتلری وضع و ترتیب اولنلیدر .

سرابئل انداختنده دخی هدف بطریقه سنده طوب وغیره
نفراتی مقاملرنده مخصوصاً نشان تحتلری ترتیب ایدیلرک
یا خود بر مناسب محله پیاده مقامنده نشان تحتلری رکن

نوب آلك او زرينه انداخت اجرا اولنه جقدر .
 ب وضعی و هدفی اتخاذی ایچون لازم اولان طایفه لر
 له مدیعی حالدۀ انداخت اولنه جق طو پلر میداند
 شملر اوزر لرینه قونیلوب هدف لر دخی تحته دن اعمال
 تیب اولور لر . مذکور نشان تحته لری اون الی
 ، طولنده و سپر ارتفاعنده اولق و اوزرنده اوچ مزغال
 ری ترسیم اولوب و ثمر مزغال رسمك او رته سنه طوپ
 ی دخی رسم ایدیلر لك حاضر لور .

لالی یعنی این دیركت انداختی یالكر قیونیر ردوت
 سپری استبار دیواری مقامنده تحته دن ترتیبات
 بالات قابل اوله بیلدیکی و یا خود ترتیبات مذکوره برینه
 یلقله قوللانیله بیله جك و سائط موجود ایدو کی وقتده
 اولور . بو مثللو انداختلرده قولایدن کوجه کچه رك
 خته آشدیرلمیدر .

و این دیركت انداختك اجراسی ایچون بولنیله جق مسافه
 یله هدف اره سنده بولان حائلت ارتفاعی و مذکور
 ك هدف لان بعدی معلوم ایکن معلومات مذکوره

واسطه لرله زاویه سقوط بالحساب بولنملی وبعده اشوبو بانان
 زاویه سقوطه کوره مخصوصاً تنظیم اولنش این دیرکت
 انداخت جدول رندن مختلف باروت - قلزی آلملیدر لر :
 هاون انداختی ایچون دخی بری وسط و دیگر ییوک چاپده
 اولق اوزره ایکی هاون قولانیوب یاسپارار قسند ویاخود
 میدانده دوشمده اوزرینه وضع اولور لر .
 وخبردایله انداخت جراواونور منته کیر هاونلرایله یا هدف
 طابیده سی اوزرینه ویاخود زمینده ایجاب ایدن مسافه ده
 بربری ایچنده ضلع اصغر لری نسان خطنه عمود اوله رق
 بیوک مستطیلک ضلع اصغر لری الی وکوچکنک یکر می
 و ضلع اطولاری یوزایله الی آدیندن عبارت اوله رق بربری
 ایچنده ایکی - خطیل ترسیم اولنوب بونلرک کرک ییوکنک
 وکرکس کوچکنک ضلع اصغر لری هدفک ایلریسند،
 وکبریسنده عادی اوفق خندقنرایله اشارت ایدیلوب
 وطور افتری خندقک کتر بر بویه آتیلور .
 ۴۴ قبیلک یاخود دها بیوک چاپده قوال هاونلر بونلورسه
 بونلرایله یقین مسافه ره محاصرلرک عملی ایجرا ایدن

ودیزچوکش ویاخود ایاقده، بولنان عمله سی مقامنده تختہ - ن
ترتیب اولانان هدفله بشر و قلموچقه یعنی کوچک دانه لری
انداخت اولنور . کیجه این انداخت اولنه جق طوبلرک
تکرلک و قوندافلرینک دوشمه اوزرنده وضه - عیله لری
واسطه سیمبله انداخت استقامتی اولدن اصول موجنبجه
کوندزدن اشارت ایدیلوب حاضر لنور .

یاخود مهتاب فشنگلری ویاخود مهتاب کلدری انداخت
ایدیلرک مانلرک ویر - چکلری ضیالیه او آند، دانه ایله عملو
طوبلر ایله نشان الہرق انداخت ایدیلور .

هدف طایه سی اوزرینه شراپیل ایله انداخت مذکور
هدف طایه سنک کیجه اشناسنده تعمیر یله مشغول و دیزچوکش
ویاخود ایاقده بولندیغی فرض اولنان عمله مقامنده ترتیب
ایدیلان تختہ هدفلر اوزرلرینه اجرا اولنور .

آیدنلق ویرمک ایچون مهتاب کلدری هاونله ویاخود
آلک رینه مهتابلی هوائی فشنگلر آتیلور .

(ب) ایله اراثة اولنان نشان انداختی قواعدینک عمومته

شمولی اولوق اوزره تذبہات آیتہ ذکر اولنمشدر :

هر بر طوپه بر ضابط و يا خود ايجانبه كوره بر چاوش قوماند،
ايدوب هر بر ترتيباتني دخی اجرا ايدر .

هدف طايه سندن ماعدا هدفلر ركز اولنش ايسه بلوك
هماندانی هسانكي هدف اوزرينه انداخت اولنه جغنی
و مسافه بي و آتسه باشلمق ايجون لازمكلان قوماندني ويرر .
وبعض كره مسافه بي مخصوصاً خطائی اوله رق ويرر .

انداخت اصولك اجرا سنده بلوك قوماندانی قارشميه رق
هر طوپه قومانده ايدن ضابط و يا خود چاوش كنديسي
اجرا ايدر بر طوپك بولنديغی ارتفاع ويان كرته و سائرین
ديكر طوب خبر المامليدر . ارتفاع ويان كرته ك تبديلي
ايجون وقت بولنه يلمك اوزره طوبلرك صره سيله
و آغرا آتسه انداخت اولنور . انداخت صره سيله بر قاچ كره
تكرر ايتدكدن صكره بلوك قوماندانی آتش كسديروب
هدفده بولنان و تأثيراتی قسيده مأمور اولنلردن راپورط
كتيردوب طوبلره قومانده ايدنلرك صورت حركت
و تصحيحلری تأثيرات واقعه ايله مقايسه ايديلهرك قصورلری
و ارايسه يوزباشی طرفندن درس و اخطارات لازمه ويريلور

هدفده، تأثیراتی قیدایده جک مأمور لک هر بر آتمده هدفک
 یانه کیتامک ایچون انداخت استقامتی هدفک ایلریسند،
 و کریسند ۱۰۰ : ۲۰۰ متره قدر مسافه ۱۰ متره ارهلق
 قازقلریله اشارت اولنور .

عموداً رکز اولنان تحتہٗ معمول هدفلرک اوزر لرینه بر متره
 ارهلقه یالکزه هدف یاند، بولمانلرک کند ییرلرندن کوره ییله
 جکلری قالنقدده افقی ایکی چیرکی ایله اشارت اولنور .

(ح) محاربه اصولی اوزره انداخت

بو انداخت بلوک قومانداننه مخصوص و وظیفه سیدر .
 بوانداختی ممکن اوله ییلدیکی قدر حقیقتهٗ حرب زمانده،
 اوله جغی وجهله اجرا ایتلیدر .

انداخت ایدیلر جک طوبلر تعلیمنامه موجنبجه تام ضابطونفر اتله
 دونادیلور . خرطوج و مرمی و سائر سفری ترتیبی
 اوزره جبخانه لره وضع اولنور .

هدفلرده تأثیرات قیدی ایچون مأمور لر بولندیر ییله جقدره
 انداختلر انداخت اصولی موجنبجه اجرا اولنورلر .
 هدف طرفسندن تأثیراته دائر اشارت و یرلیه جکلر

(٤٢)

بولنردن ماعدا دقت اولنه جق خصوصات سيار
طوپچيلرينك انداختلرنده جاري اولنلردر .

(٥) عموم طوپچي مفتشي يا خود برديكر مفتش بولنديغي
حاله مشار اليهك حضورند، امتحان انداختي :

اشبو امتحان انداختي مفتشله بولندقلري حالد، اجرا
ارلنوب و (ح) ده بيان اولنان محاربه اصولي اوزره
انداختك عينا تكارلندن عبارتدر .

اكر برقلعه و ياطاييه ده . مطلوب اولان چاپده طوپلر بولنيز
ايسه موجود بولنانلر ايله بيان اولنان قاعده، يه ممكن مرتبه
تطبيق ايديلهرك انداخت اجرا اولنمليدر .

قلعه طوپچيلرينك بولندقلري يرلده بولنان طوپلر قوال
طوپلارندن عبارت ايسه اولامانوره خرداوجيله آتشلي تعليم
و بغده دردر طوپله كله و پشروله اسكي اصول اوزره
انداخت اجرا اولانور به طوپه بشر عدد مانوره خرطوجي
ودردر كله و ايكيشر پشرو و يريلور .

هر برقلعه، طوپچي بلوكنك بهر سنه نشان انداختلرنده
قوللانه جنفي آملرك مقدارلري

(۴۳)

ششخ نه طویلرله قبول هاو نلرایله

(۱) چاوش و نیرانه

خصوص درس عدد عدد عدد عدد

انداخته در در طویلله ۱۶

(۲) بلوک ضابطلرینه

خصوص درس ۸ ۸ ۱۶

انداخته در در طویلله

دیرکت انداختی

این دیرکت انداختی ۸

بوانداخت
مناسبایی
طویلله اجرا
اولنور

هاون انداختی ۲ ۸

کیجه لیس انداخت درت

طویلله و بر ۲ ۲ ۴ ۴ ۸

پیوک چاپلی هاونله

(۳) محاربه اصولی

اودخی انداخت

ایدیلور

اوزره انداخت

دیرکت درت طویلله ۸ ۱۶

این دیرکت انداختی ایکی

طویلله ۸

هاون انداختی

عدد

۲ ۲ ۱۸ ۱۲ ۲۰ ۷۲ ۲

ششخاندلی طویلرله هاونلرایله

(٤) امتحان انداختی ایچون مفتش لر بولندقلری حالده
 (٣) ده ویریلان ترتیدک عینی اولق اوزره برترتیب ویریلور
 مانوره خرطوجیله انداخت

برقلعه یاخود طایبه ده بولسان طویلرک تکمیلی مانوره
 خرطوجیله انداختایدیلور . و بجه بویه بشر خرطوج
 ویریلور . اگر برقلعه یاخود طایبه ده، برقاچ بلوک برابر
 بولنورلایسه بلوکلر مخصوصاً تقسیم اولسان طوبلرایله
 قلعینامه موجنبه آتشی تعلیم اجرا ایدرلر .
 قلعه طوبچیلرینک نشان انداختنده قوللانه جقلری
 مختلف هدفلر :

قلعه طوبچیلرینک نشان انداختنده قوللایله جق هدفلر ممکن
 اوله بیلدیکی قدر حرب و محاصره زماننده اولدیغنه تطبیق
 ایدیلرک مختلف و متنوع اولمیلرلر . و انداخت ائناسنده
 حریماتک تأثیراتی تمامیه کوزه دیلرک حرب و محاصره
 زماننده اولدیغی کی تصحیحات اجرایی ممکن اولمیلر .
 کرک محاصره و کرکسه مدافعه ترتیبی اوزره اعمال اولنه جق
 هدفلرک ابعادی زیرده بیان اولمشدر :

(۱) هدف طایفه سی پریندر کز اولنه جق نشان تخته سی
مذکور نشان تخته لری ۱۶ متره طولنده و سپر ارتفاعنده
اولوب اوزرنده اوچ مزغال محللاری و طوب آغزلی
وزمیندن اعتباراً بهر بر متره ارتفاعنده بر افقی سیاه چیز کیلو
ترسیم ای دیله رک حاضر اولور .

(۲) وه دوی نشان تخته لری : (+)

ارتفاعی ۴ و طولی ۷,۵۰ متره در .
مذکور هدفک ستر و محافظه ایدن مانعه بعد و مسافه سنی
میرالای بک و یا خود ترتیباتی اجرا ایدن بیکباشی قرار ویرر .
(۳) قونیر نشان تخته لری :

ارتفاعی ۴ و طولی ۹,۵۰ متره در .
قبو نیر نشان تخته سنی شو صحرا مقامنده ستر و محافظه ایدن
مانعک بعدی دخی (۲) ده بیان اولندیخی وجهله تعیین
اولور .

(+) ۲, ۳, ۴ رقم رنده بیان اولنان نشان تخته لری نشان انداختی
میداننده حقیقت حاله مطابق اوله یله جک وجهله و قولایلقه
حاضرلنه بیلدکری حالده ترتیب اولنورلر .

(٤٦)

مذکور قبونیر سان تحتہ سی حندق درونند، ۳ مترہ دن
دھا منخط اولورسہ اول حالہ نسان تحتہ سنک اوست
کناری اسنار مقابلہ سنک اوست کمارندن بر مترہ مرتفع
اولق ترتیب اولملیدر .

(٤) استار دیواری مقامنک، نسان تحتہ سی .:

مذکور تحتہ لک ارتفاعی اکثر یا ۳ : ۴ و طولی ۱۶ مترہ
اولہ جقدر .

(۵) درت و پلہ هدف طایہ دسر

بالادہ بان اولندیغی کبیدر

(۶) ردو:

بر ردود الکاشاغی ہر یوزلرینک آتش خطری الیئر مترہ
اولق اوزرہ اعمال اولملیدر .

(۷) تجربہ نشان تحتہ سی :

۵ مترہ مربعدہ در . وسطندہ افق و عمودی ایکی

چیرکی چیرلمسدر .

(۸) اوجی و عملہ مقامندہ وضع اولسان نسان

تحتہ لری :

(۴۷)

عرضی ۰,۵۰ ایاق اوزره بولندیغنه نظراً ۱,۸۰ متره
ارتفاعنده، و دیزچو کش فرض اولسانلری دخی
۰,۹۰ متره ارتفاعنده در.

(۹) پیاده مقامنده، نشان تحتله لری

ارتفاعی ۱,۸۰ و طولی ۱۲ متره اولوب زمیندن اعتباراً
بهر بر مترده افقی سیا چیر کسلر ایله تقسیم اولدجئدر.
(۱۰) سپر ارقه سمنده طوب نشان تحتله لری :

۱۰,۸۰ ارتفاعنده و ۱,۵۰ عرضنده اولوب طوب
نفراقی (۸) ده بیان اولندیغی وجهله در

ساحل طایه لرنده بولسا، قلعه طوبچیلرینک نشان انداختی

کرک سبار و کرکسه قلعه طوبچیلر حقلرنده نشان
انداخنندن اول بیان اولنان حاضر قلر بوراده دخی
جاریدرلر . و انواع مر میاتله انداخت دخی اورالده
ویریلان قواعد و تفصیلات موجنبه در .

(٤٨)

مانوره خرطوجيله آتش تعليمي :
برطايه ده بولان بالجله طوبلرايله آتش تعليمي اجرا اولنور .
برطايه برقاج بلوك بولنور ايسه هر بلوك كنديلرينه تقسيم
ايداش اولان مختلف طوبلرايله آتش تعليمي ايدرلر .
آتشلي تعليمده خدمات و آتشك اجراسي طبق تعليمنامه
موجبجه اولميدر .

برقلعه بولان ٩ سانتيره لكدن ٢١ سانتيره لكه قدر
بهرطويه بشر خرطوج و ٢٤ : ٢٨ سانتيره لكه دردر
٣٥,٥ سانتيره لكه دخی ٣ خرطوج ويريله جكدر .
اشبو مختلف مانوره خرطوجلرينك مقدارلري نهايته كي
جدولده ارائه اولنوسدر .

• رميات ايله انداخت

(١) چاوشلر ايله افراده مخصوص درس انداختي
مذكور انداخت سيار وقلعه طوبچيلري ايچون ويريلان
قواعد اوزره اجرا اولنور .

بوانداخت ایچون عین استقامتده وعین هدف اوزرینه
انداخت ایلمسی ممکن ایسه هر طایفه ده ایکی عدد ۱۵
یاخود ۲۱ سانتیمتره لک طوپ حاضر لنملی و بوندن ماعدا
دیگر استقامتده بریشقه هدف اوزرینه انداخت اولنمق
اوزره حال و موقع مساعدا ایسه مذکور چاپلرک برندن
ایکی قطعه طوپ ده ا حضار اولنمیدر .

بالکز ایکی طوپ حاضر لنمش ایسه بلوکلر صره سیله
مذکور طوپلر ایله و اگر دیگر ایکی طوپ ده ا حاضر لنمش ایسه
ایکی بلوک بردن انداخت ایده بیلورلر .

هدف تجربه نشان نخته سیدر . مذکور نخته یقین مسافه یه
هنی ۵۰۰ : ۸۰۰ متره مسافه ده صال اوزرینه دیمیرلور
یا اگر طوپلرک استقامتی ساحله طوغری ایسه مذکور نخته
ساحله رکز اولنور .

ساحل طایفه لرنده ۹، ۱۲، ۱۵ سانتیمتره لک قیصه و نقل
ولنه بیلور سهیلی قونداق اوزرنده طوپلر وارسه و طایفه یه
دوار مناسب برانداخت میدانی موجود ایسه بو حالده
رانداخت بتون قره ده اجرا اولنه بیلور .

و بوحالده آچیقده دوشمه لر اوزرلرینه ۴ : ۶ طوپ
 نقل اولتوب بهر بلوک ایکی طوپده انداختی اجرا ایدر .
 و هر ایکی طوپ ایچون بر هدف ترتیب ایدیلور .
 مذکور طوپلره اولانجمی نفرات تقسیم اولنور .
 هر بلوک باقی قلان نفراتله ضابطانی ایجاب ایدن درس
 ایچون انداخت اثناسنده حاضر بولنه جقلردر .
 مذکور اندخته و دیگر اندختلرده طوپ جاوشلرینک تمام
 وقتیه آتش ایده بیلرکه آلملری ایچون نشان النقدن
 صکره مخصوصاً طوپک استقامتی تحت دن صاغه (صوله)
 چوریلوب بعده طوپک اغزینی آزار آزار هدف
 استقامته کلنجیه قدر تکرار چوریلرکه هدف استقامته
 کلدیکی آنده آتش ایدملی و بوجمله محرکه هدفلر اوزرلرینه
 انداخت اجرا سنه قابلیت پیدا ایتدیرلملیدر .

(۲) ضابطلره مخصوص درس انداختی :

بوانداخت ایچون هر طایفه ده ۳ عدد ۱۵ سانتیمتر لک
 طوپ و مذکور چاپده بولتان طوپلر کفایت ایده من ایسه
 ۲۱ سانتیمتر لکدن علاوه اولنهرق و استقامتلی بر هدف

زرينه انداخت اولنه يله چك وجهله حاضر لنمليدر .
 كور طوپلر اسكى وعجمى نفر اتله دوناديلور هدف بر كينك
 يده سى مقام ونسبتنده اولق اوزره بر صال اوزرينه
 زو ترتيب ايدلش و ۱۲ متره طولنده و ۳ متره ارتفاعنده
 تخته نك ايكي اوچلرندن اوچر متره وسطه طوغرى
 ارتفاعنك نصفه نده ايكي عدد طوپ مزغالى ومذكور
 غالرك عرضى ۰,۶۰ و ارتفاعى ۰,۷۵ سانتيره اوله جقدر .
 كور تحت نك اورته سنه صارى بايراقلى بر ديرك
 كيله جكدر .

كور صال ايجاب ايدن مسافه ده (۱۰۰۰ : ۳۰۰۰ متره قدر)
 برلنه جكدر .

سياه و بحر سفيد بوغازلرنده مذكور صالك دميرلنسنده
 چلك اولديغى و انداخت اجرا اولنه جق طاييه نك
 شوسنده كى ساحله طوغرى طوپ آتمقده بر مضرت
 ديغى حالده مذكور هدف تحت سى ايجاب ايدن مسافه ده
 شوساحله ركز اولتور .
 طوپه برضايط قومانده ايدر .

(۵۲)

بلوك قوماندانی مسافه یی تخمین و آتسه باشلق ایچون ایجاب
ایدن قوماندەیی و یرر .

طوپه قوماندە ایدن ضابطانك ارتفاع و یان کرته نك تبدیل
و تصحیحلرنده وقت بوله ییلملری ایچون آغر آتش اجرا
اولنه بقدر .

هر ضابط ارتفاع و یان کرته حقنده کوزل و طوغری
کوزتمش اولدیغی کندی طوبی مر میاتنك تأثیراتی انداخت
جدولی موجبجه بالذات تصحیح ایدر .

هر ضابط طوپنك هر آتملرنده اجرا ایلدیکی و تصحیح ابتدکی
خصوصاتی قید ایدر .

واشبو قیدل هدفده تأثیراتك قیدینه مأمور اولنلرك تنظيم
اید، جکلری جدوللرایله فارشولشدرمق ایچوندور .

مذکور انداختده دخی بعض طوپلرك استقامتلری هدفدن
آیریلهرق صکره تدریجاً هدفه طوغری چور یلورکن تمام
وقت وزمانیله آتش ایتملری اصولی اجرا ایتدیر یلور .

دانه انداختنك تکمیلنده ایجاب ایدرسه نشان یخته سی تعیین
ایدلیدر .

پوندن صکره دانه انداخته تعین ایدن مسافه بهر طول به
ایکیشر شرانل انداخت اولنه جقدر پوندن صکره دخی
هر طوله برر بشرو انداخت ایدیه جکدر .
بو بشرو انداختی ایچون ۳۰۰ : ۵۰۰ متره قدر مسافه به
برقاج بوش قوچی ویاخورد اکا ممائل بشقه اشیا دن هدف
دمیرلنور .

دانه وشرانل انداخته هدفک یانلرنده مناسب وامیتلی
آچیققلقه تأثیراتی قید ایتک ایچون مأمورلر تعین اولنور .
بومأمورلر تکمیل تأثیراتی لایقیله ودقته قید ایدرلر وبونلرک
قیدلریله طوب باشند کیلرک قیدلری انداخت نهایتده
قارشلاندیریلوب قصورلرک ندن ایلرو کلدیکنه دأردرس
ویریلور . بلوک قوماندانلری عمومیتله بوانداختک
صورت اجرا وجر یاتنه مداخله ایتیه جکدر و فقط یالکز
یوجک برخطا ظهورنده مداخله ایده جکدر .
بربلوک ضابطسانی انداختی بتورنجه کندیلرندن صکره
انداخت ایده جک دیگر بلوک ضابطاننه ارتفاع ویان کرته
سأثره به دأر اصلا معلومات و برمییه جکدر .

(۳) محاربه ترتیبی اوزره انداخت

مذکور نشان انداختنده هر طایفه ده ایکی ۱۵ سانتیمتره لک
بر ۲۱ سانتیمتره لک و بر ۲۴ سانتیمتره لک اوله رق درت طوپ
حاضرلنه جق و مذکور طوپلر ایله انداخت استقامتی بریا خود
ایکی هدف اوزرینه نشان انه ییله جک و جهله انتخاب
و ترتیب اولنه جقدر .

برطایفه ده بولنه ان بلوکلر صرد سیله مذکور طوپلر ایله
انداخت ایدرلر .

طوپلر داسکی نفرات و ایجاب ایدن ضابطلر تقسیم اولنورلر .
مهمات و ادوات سفری ترتیبنده اوله جخی و جهله لازم
کلان مللر د وضع و ترتیب اولنه جقدر هدف (۲) ده بیان
اولان نشان انداختنده اولدیغی کییدر .

بوانداخته نفرات طبق تعلیمنامه موجب نتیجه ایفای خدمات
ایدرلر . و آتش اجر اسی محاربه عالنده اولدیغی کبی
و خصوصات سائر نک دخی ممکن مرتید نحر به و سفر برلک
حاله تطبیق ایدلمسی لازمدر .

بوانداخت الک زیاده بلوکلر قوماندانلرینی آتش دیرمق

و مومی الیهمه قابلیت و مهارت لازمه بی اکتساب ایتدیرهک
 و کشف و تخمین خصوصاً رنده ملکه قز اندیرمه مخصوص صدر .
 قوماندان مومی الیهم هر کندی طوئی مر میسانک تأثیراته
 دقت ایدوب مسافه نک آرتلمسی و یا اکسالدلمسی حقهده ایجاگ
 ایدن قومانده بی و ریر لر . و بونک اوزرینه طوپلره تقسیم
 اولمان ضابطان دخی ارتفاع و یان کرتیه بی باوک قوماندانک
 قومانداسنه کوره تبدیل و تصحیح اندر لر . هر طوب
 باشند، کندی چانه کوره اندحت جدولاری بولنلیدر .

سواحل طایفه لرینه مخصوص طوپلریوک چانده و بنا علیه
 بهر آتم دخی اویسبند قیملی و بهالی اولدفلرندن بهر طونک
 نسان انداختن ایچون فلهه طوب بچیلر بنک موجودینه نسبتاً
 آنلرک مقداری آر ویرلسدر . مع مافیه نظارت ایدن امر ا
 و قومانده ایدن ضابطان چاوشلر و نفراتک ممکن اوله ییلدسکی
 قدر فوآندوملکه اسحصال ایتلرینه همت و غیرت ایتلدر لر .
 بعض سواحل طایفه لرینک حال و موقعلرینه کوره بالاده بیان
 اولانلردن خارج اوله رق اجرا سی ایجاپ ایدن حرکتلر :

(۱) بحر سفید و بحر سیاه بوغاز لرنده آلات نار به سی
 یالکز ۲۴, ۲۶, ۲۸ سانتیمتره لك طوبلدن عبارت اولان
 طایه لرنده بولان ضابطانك (۲) و (۳) ده بیان اولنان
 اصولده انداخت اجرا اولنه جق دیگر طایه لره جلبلری
 ایجاب ایدر . و بوندن ماعدا منفرد و اوزاق بولنان
 و مذکور یوك چابده کی طوبلر ایله مجهز اولان طایه لرنده
 دخی (۱) و (۲) ده بیان اولنان انداختلردن صرف نظر
 اولوب ایکی یا خود اوچ طولله و بهر طوپه دردر آمله
 اولقی اوزره یالکز (۳) ده ذکر اولنان اداخته اکتفا
 اولنور . بو حالد (۱) و (۲) ده بیان اولنان
 انداختلرده چاوشلر و ضابطانه اوکر دلمسی لزومی
 کوستریلان خصوصاتی ممکن مرتبه بوانداخته وجوده
 کتورمك و او کر تمك چاره لرینه باقما ایدر .

(۲) بو مثللو انداختلرده بهر کون هدفك موقع
 و مسافه لر د کشدیر لملیدیر . و بو ساحل طایه لرنده انداخت
 اولنه جق طوبلدن بعضیلر ينك انداخت استقامتی آچیق
 دکره طوغری اولوب هدفك آچیق دکرده دمی رلنسی دخی

مکن اوله مدیغی حالدہ را کد هوادہ هدف صال اوز رندہ
اولدیغی حالدہ استیلان مسافہ یه قدر کتوریلوب اورادہ
آقندی و یاروزکاره ترک ایدیله رک اولوجمهله انداخت
اجرا اولنور .

وانداخت نہایتندہ مذکور هدف آلنور
و بو مثللو هدف اعمال اولنه جنغی حالدہ صالک اوزرینه نشان
تخته سی مقامندہ یوزلری اوچر متره عرضندہ و دردر متره
ارتفاعندہ اولق اوزره درت کوشه لی اوله رق اعمال
و ترتیب اولنمیدر .

(۳) بیان اولتان انداخت ترتیدلرندہ یالکز طبه لی
دانه لر انداخت اولنه جقدر .

و بونلردن ۱۵ : ۲۱ سانتیمتره لکه قدر دانه دروننه تام
پارمله باروتی طبه ایله و دهایوک یعنی ۲۴ و ۲۶ و ۲۸ و ۳۰،۵
سانتیمتره لک طوپلر ایله انداخت اولنه جق دانه لر دروننه
پارمله باروتی رینه طاش کوری و بو بولنه مدیغی حالدہ
قومدن هربری دستره طلاشیلہ نصف نصفه قارشیدریلوب
وضع و طبه یری دخی اغاجله قیانه جقدر .

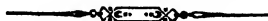
و الحاصل باره لنیان مر میاتک مقدارینی مین جدول و دفترلی
تنظیم ایدیلرک منسوب اولد قلی الایک میر الایغنه و اورادن
دخی طوبجی مقتسلکی مقام جلیله تقدیم قلند جقدر .

(۲) قرده انداخت اولنان کورطه لی دانه لرمکن

اوله بیلدیکی قدر طو پلاتدیر یله جقدر .

(۳) اشبو آنسلی ونسان تعلیم لرنندن مقصد اصلی

عسا کرک فن رمیده اکتساب ملکه و مهارتله وقت سفرده
انداخت اولسه جق مر میاتک هدف مطلوبه اصابت
و تأثیرلی قضیه سی اولدیغنه و شو مقصد اهمک حصول
آوان تعلیم و تعلمده فوق الغایه سعی و اهتمامرینه متوقف
بولندیغنه بناء طوبجی افرادینک ملترم اولان مهارتله
اتصافی ضابطاتک همت و غیرلرنندن مأمول و عکس حالات
وقوعنده دخی آنلر مسئو لدرلر .

سنه ۱۳۰۲

فی ۲۵ محرم

طوبخانه عامره مطبعه سنده طبع و تمثیل اولنمشدد

[illegible]

طوپچیرینک نسان انداخنی اصولی

۹۰۶،۰۰۰

سیار طوپچیلرینک بهر سنه اجرا ایده جگه نشان انداختی اصولی

(۱)

۱) مقدمه

نشان انداختن در مراد و مقصد طویچی نفرات یله چاوشان
وضابطانی حال سفری به وضع و نشان انداختنده مهارت
و قابلیت کسب ایتدیرمکدن عبارتدر . مراد و مقاصد
مذکور نك قولای وجوده کتورلمسی ایچون طویچی
عساکرینه ممکن اولان خصوصاتک کافه سی اولجه اوکر دیش
وهرشی حاضر لشمش بولماید .

